

Informace ze zdravotnictví Moravskoslezského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Ostrava
27. 6. 2013

3

Dětská a dorostová péče v Moravskoslezském kraji v roce 2012

Children and Adolescents Care in the Moravskoslezsky Region in 2012

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o dětské a dorostové péči v Moravskoslezském kraji v roce 2012 obsahuje údaje o ambulantní péči z oblasti sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti, dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu a také základní ukazatele lůžkové péče nemocnic. V kraji připadalo průměrně 9,4 dětských a dorostových lékařů na 10 000 obyvatel do 19 let. Podíl dětí kojonych 6 měsíců a déle se snížil o 1,2 procentního bodu a činil 36,4 %.

Summary

Information on health service activity in the branch of children and adolescents care in the Moravskoslezsky region in 2012 contains data about out-patient care, in particular, about health service network, personnel capacity, activity, patients followed up for selected diagnoses and also basic indicators of in-patient care in hospitals. In the regions of the CR there were in 2012 on the average 9.4 physicians for children and adolescents per 10 000 inhabitants up to 19 years. The proportion of children breastfed for 6 month or more decreased by 1,2 percentage point, to 36.4 %.

Ordinace praktického lékaře pro děti a dorost a ambulantní odborné dětské a dorostové ordinace ve všech zdravotnických zařízeních vyplňují vždy za uplynulý kalendářní rok statistický výkaz A (MZ) 1-01, který byl součástí Programu statistických zjišťování v ČR na rok 2012. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz. Informace o činnosti lůžkových dětských oddělení nemocnic vychází ze zpracovaných údajů výkazu L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu zdravotnického zařízení a jeho využití. Informace o dětské a dorostové péči v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Dle Registru zdravotnických zařízení k 31. 12. 2012 zabezpečovalo ambulantní péči o děti a dorost v kraji 243 ordinací praktických lékařů pro děti a dorost a 12 odborných dětských ordinací. Údaje o personálním zabezpečení a činnosti oboru praktický lékař pro děti a dorost se týkají pouze zařízení, která odevzdala vyplněný výkaz. Za rok 2012 to bylo 231 ordinací (95 % odevzdaných), ve kterých pracovalo 227 lékařů a 232 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (v přepočteném počtu), včetně smluvních pracovníků. Většina zdravotnických zařízení, která nesplnila zpravodajskou povinnost, buď ukončila (4) nebo nezahájila činnost (1) a u sedmi došlo ke změně a pokračují jako právnické osoby.

Celkový počet ošetření - vyšetření (dále jen ošetření) u praktických lékařů pro děti a dorost se snížil na 1 332 259 (ČR 11 445 605), pokles proti předchozímu roku činil 7,4 %. Počet ošetření na jednoho praktického lékaře pro děti a dorost (v PP) byl 5 857 (ČR 5 649) ošetření. Od krajského průměru se nejvíce odchylovala relace v okrese Ostrava 6 530 ošetření na 1 lékaře.

Převážnou část tvořila ošetření léčebná (vč. ošetření u dětských a dorostových specialistů) 74,6 % (ČR 73,4 %), preventivní představovala 21,5 % (ČR 23 %), v návštěvní službě bylo provedeno v kraji pouze 0,6 % ošetření (ČR 0,9 %). Na jednoho léčeného pacienta připadlo 5,3 (ČR 5,5) ošetření.

Celkový pokles registrovaných pacientů činil v kraji 2 %. Největší pokles registrovaných se týkal dorostu (15 let a více) ve výši 8,3 % a dětí ve věku 1–4 roky (2,7 %).

Délka kojení, která se zjišťuje při roční prohlídce dětí, je důležitým faktorem při hodnocení zdravotní péče o děti. Podíl zcela nekojených dětí, který činil 5,0 % v roce 2011, se v kraji mírně zvýšil na 5,1 %. Počet dětí kojených šest měsíců a déle v kraji činil 36,4 % a byl o 1,2 procentního bodu nižší než v roce 2011.

Počet dispenzarizovaných onemocnění u dětí stále narůstá, ve srovnání s rokem 2011 o 3,5 %. V kraji bylo dispenzarizováno celkem 73 795 pacientů (0–14 let) pro vybraná onemocnění, což představuje 412 onemocnění na 1 000 registrovaných tohoto věku (398 v roce 2011). Nejčastějšími důvody dispenzarizace byly nemoci dýchací soustavy 32,1 % z celku, absolutně 23 714 pacientů, následovaly nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, ucha a bradavkového výběžku 18,9 %, absolutně 13 952 pacientů.

U pacientů dorostového věku (15–18 let) bylo dispenzarizováno 35 294 onemocnění či vad, 698 na 1 000 registrovaných pacientů daného věku (662 v roce 2011). Nejčastějšími důvody dispenzarizace byly opět nemoci dýchací soustavy (25,8 %, absolutně 9 121) a nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku (23,1 %, absolutně 8 155). Absolutní pokles dispenzarizovaných pacientů proti roku 2011 činil 3,2 %.

Mírně se zvýšil počet dětí a dorostu trpících různými projevy alergie, v roce 2012 o 2,7 % více proti minulému roku, absolutně činil 38 696 sledovaných pacientů. Na 1 000 registrovaných pacientů ve věku 0–14 let připadlo 151 (147 v roce 2011) alergiků, ve věku 15 a více let připadlo 231 (206 v roce 2011) alergiků. V roce 2012 na 1 000 registrovaných pacientů ve věku 0–14 let připadlo v ČR 141 alergiků, ve věku 15 a více let připadlo v ČR 224 alergiků.

V roce 2012 mírně poklesl počet dětí a dorostu dispenzarizovaných pro diagnózu E66-E68 obezita, hyperalimentace a její následky. Porovnání roků 2012/2011 činil pokles u dětí 3,8 %, na 1 000 registrovaných 18 případů, v roce 2011 to bylo 19 dětí. U dorostu pokles ve srovnání s předchozím rokem představoval 10,9 %, na 1 000 registrovaných připadlo 43 případů, v roce 2011 to bylo 44 pacientů.

Kromě praktických lékařů pro děti a dorost zajišťovalo v roce 2012 činnost oboru dle odevzdaných výkazů 12 odborných ordinací a v nich 25 lékařů a 40 ZPBD vč. smluvních (úvazky). Tito lékaři provedli 78 761 ošetření a léčili 30 346 pacientů.

Lůžkovou péči pro děti a dorost zabezpečovalo k 31.12. 2012 v kraji 10 nemocničních oddělení s 529 lůžky. Průměrná ošetřovací doba činila na dětských odděleních nemocnic kraje 3,9 dne (ČR 3,8). Využití lůžek ve dnech maximální lůžkové kapacity bylo v kraji 241,3 a bylo vyšší než využití v ČR 222,2 dne. Prostoje lůžek ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu činil v průměru za kraj 1,7 dne (ČR 2,1). Péče o novorozence byla zajišťována v kraji jednak na novorozeneckém oddělení FN v Ostravě (82 lůžek), dále pak na 9 pracovištích při dětských odděleních.

Zpracoval: Bc. Jiří Kozlík
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Ostrava
17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba
tel.: 597 373 269, e-mail: kozlik@uzis.cz, <http://www.uzis.cz/>

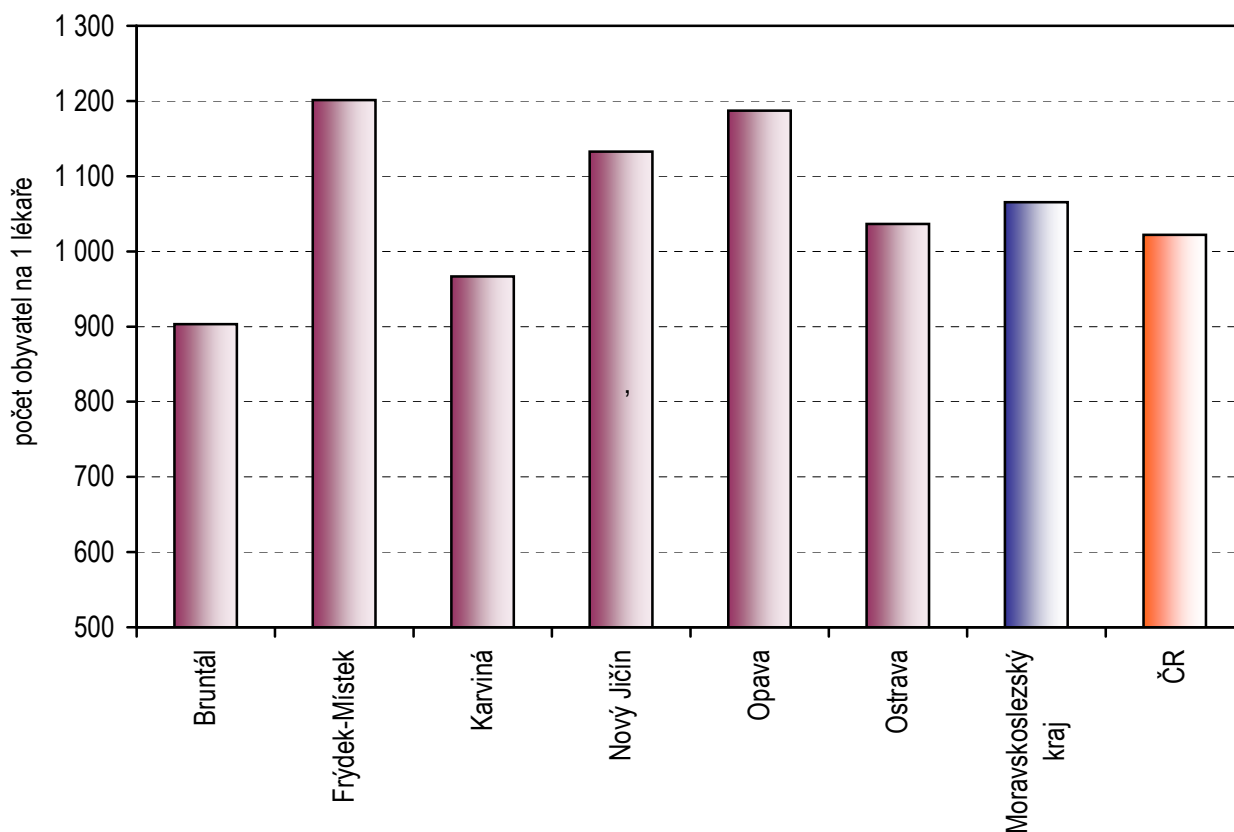
Personální zajištění a počet ošetření praktickými lékaři pro děti a dorost dle území

Území	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření		Počet registrovaných	
		lékařů	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře	děti (0–14 let)	dorost (15 let a více)
Bruntál	21	21,35	23,51	99 818	4 675	14 584	4 553
Frýdek-Místek	37	35,85	35,76	209 329	5 839	30 041	8 853
Karviná	53	52,02	50,29	284 138	5 462	36 614	11 022
Nový Jičín	27	27,58	31,80	173 196	6 280	22 614	6 334
Opava	29	30,08	31,97	170 032	5 653	25 350	6 719
Ostrava	64	60,60	58,65	395 746	6 530	50 045	13 092
Moravskoslezský kraj	231	227,48	231,98	1 332 259	5 857	179 248	50 573
Česká republika	2 087	2 026,15	1 982,65	11 445 605	5 649	1 523 953	399 396

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků včetně smluvních - z odevzdaných výkazů A(MZ) 1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21a

Počet obyvatel ve věku 0 až 19 let na 1 praktického lékaře pro děti a dorost v roce 2012

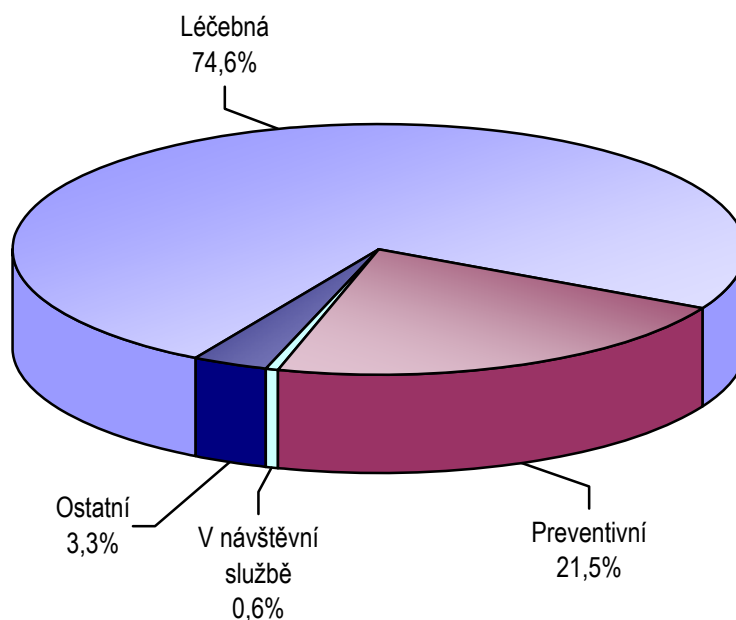
Skladba počtu ošetření - vyšetření podle druhu ošetření a podle území

Území, okres	Počet ošetření - vyšetření celkem ¹⁾	z toho ošetření - vyšetření (v %)			Počet léčených pacientů ^{1) 2)}	Počet ošetření na 1 léčeného pacienta
		léčebná	preventivní	v návštěvní službě		
Bruntál	101 509	74,0	22,4	0,8	17 711	5,7
Frýdek-Místek	227 816	73,4	21,9	0,7	48 878	4,7
Karviná	294 420	71,3	23,0	0,6	50 039	5,9
Nový Jičín	175 011	71,4	25,2	1,1	35 941	4,9
Opava	171 918	76,1	21,0	0,4	31 871	5,4
Ostrava	440 346	78,2	18,9	0,5	80 179	5,5
Moravskoslezský kraj	1 411 020	74,6	21,5	0,6	264 619	5,3
ČR	12 061 665	73,4	23,0	0,9	2 182 729	5,5

¹⁾ Počet ošetření a léčených pacientů vč. dětských a dorostových oddělení

²⁾ Počet léčených pacientů je celkový počet pacientů, kteří byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok ošetřeni (tj. každý pacient je započten pouze jedenkrát).

**Skladba ošetření podle druhu ošetření
v oboru dětská a dorostová péče v roce 2012**

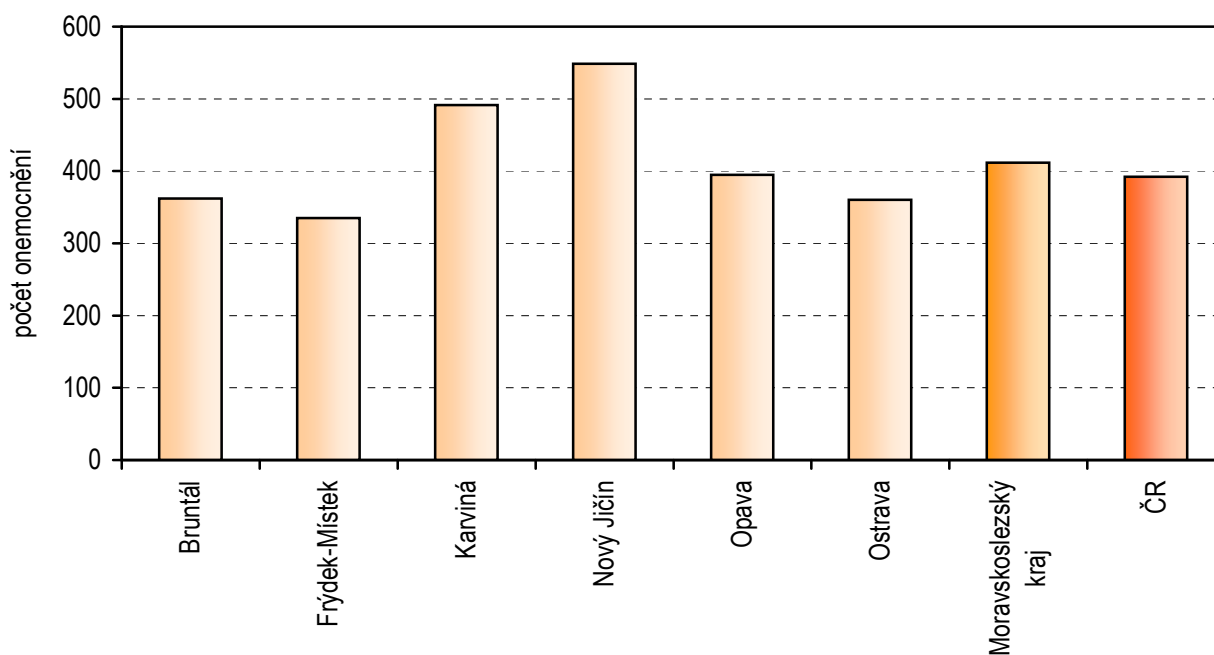

Dispenzarizovaná onemocnění u dětí

Kapitola (MKN -10)	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	děti (0–14 let)	z toho pacienti s postižením	na 1 tisíc registrovaných dětí (0–14 let)
I. Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	4 531	10	25,3
II. Novotvary	222	24	1,2
III. Nemoci krve a krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	1 573	30	8,8
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	4 707	97	26,3
V. Poruchy duševní a poruchy chování	3 288	479	18,3
VI.–VIII. Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	13 952	675	77,8
IX. Nemoci oběhové soustavy	1 327	37	7,4
X. Nemoci dýchací soustavy	23 714	193	132,3
XI. Nemoci trávicí soustavy	2 390	52	13,3
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	6 827	137	38,1
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	3 334	103	18,6
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	4 548	79	25,4
XVII. Vrozené vady, deformace	3 382	263	18,9
Celkem	73 795	2 179	411,7

¹⁾ Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

Počet dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu na 1 tisíc registrovaných dětských pacientů v dětské a dorostové péči v okresech, kraji a ČR

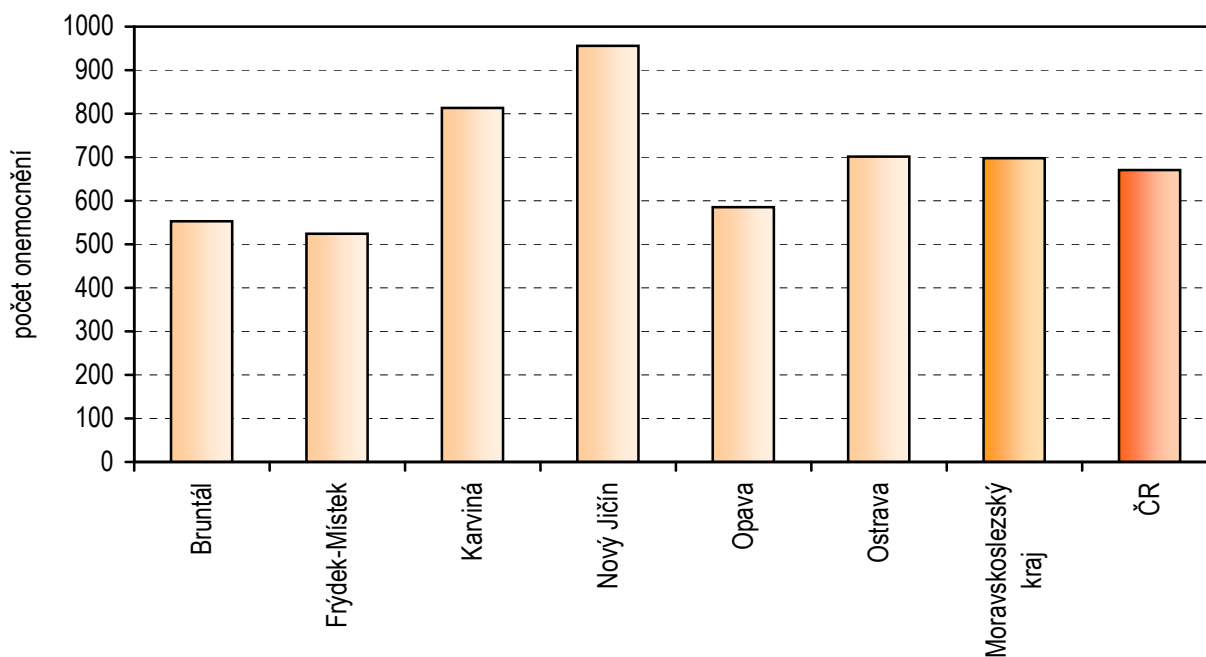

Dispenzarizovaná onemocnění u dorostu

Kapitola (MKN -10)	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	dorost (15 let a více)	z toho pacienti s postižením	na 1 tisíc registrovaných pacientů (15 let a více)
I. Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	1 273	5	25,2
II. Novotvary	89	15	1,8
III. Nemoci krve a krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	546	14	10,8
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	3 999	85	79,1
V. Poruchy duševní a poruchy chování	1 625	221	32,1
VI.–VIII. Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	8 155	302	161,3
IX. Nemoci oběhové soustavy	1 223	17	24,2
X. Nemoci dýchací soustavy	9 121	83	180,4
XI. Nemoci trávicí soustavy	1 149	27	22,7
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	2 589	41	51,2
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	2 458	70	48,6
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	2 124	45	42,0
XVII. Vrozené vady, deformace	943	82	18,6
Celkem	35 294	1 007	697,9

¹⁾ Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

**Počet dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu
na 1 tisíc registrovaných dorostových pacientů v dětské
a dorostové péči v okresech, kraji a ČR**

Využívání lůžkového fondu dětských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Kraj	ČR
Počet oddělení	10	94
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	92,41	793,33
ZPBD ²⁾ celkem	393,96	2 995,52
sestry ²⁾ u lůžka	372,93	2 902,51
Průměrný počet lůžek	531,98	4 577,07
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	350,8	2 779,1
na 1 lékaře	3,8	3,5
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	4,0	4,2
Počet lékařů na 100 lůžek	17,37	17,33
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	74,06	65,45
Počet hospitalizovaných	32 968	266 475
Nemocniční letalita (v promilích)	0,5	0,7
Využití lůžek ve dnech	241,3	222,2
Průměrná ošetrovací doba ve dnech	3,9	3,8
Prostoj lůžek ³⁾	1,7	2,1

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet (včetně smluvních pracovníků) v lůžkové části

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5–§ 21a)
sestry - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5–§ 6)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

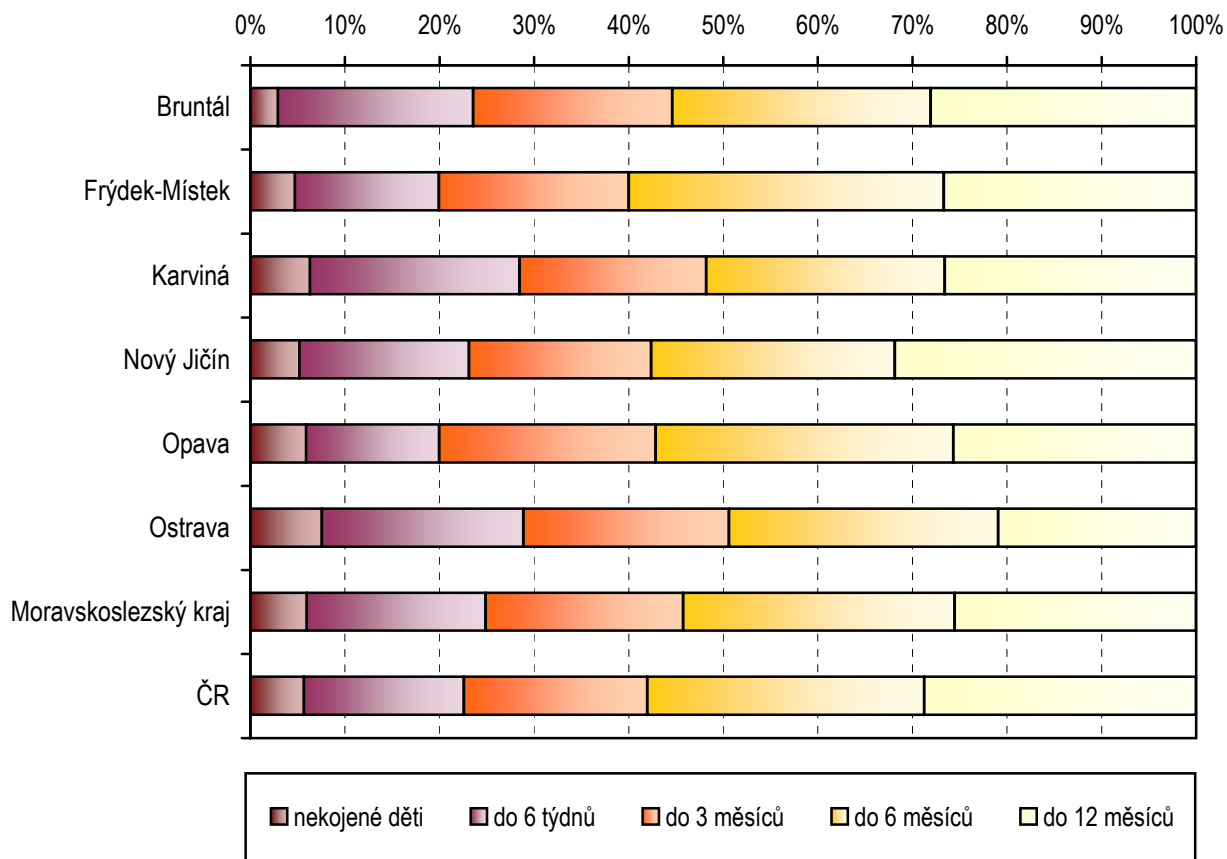
Seznam nemocnic s lůžkovým dětským oddělením v kraji:

Nemocnice Krnov, p.o.
Nemocnice ve Frýdku-Místku, p.o.
Nemocnice Třinec, p.o.
Nemocnice s poliklinikou Karviná-Ráj, p.o.
Nemocnice s poliklinikou Havířov, p.o.
Nemocnice spoliklinikou Nový Jičín, p.o.
Slezská nemocnice v Opavě, p.o.
Městská nemocnice Ostrava
Fakultní nemocnice Ostrava
Vítkovická nemocnice a.s. Ostrava

Seznam nemocnic se samostatným lůžkovým novorozeneckým oddělením v kraji:

Fakultní nemocnice Ostrava

Skladba dětí podle délky kojení (při roční prohlídce) v okresech, kraji a ČR v roce 2012

Vývoj podílu dětí kojených déle než 6 měsíců

